¶ Caſus in quibus iudex ſecularis poteſt manus in perſonas clericorum ſine metu excommunicationis imponere.

¶ De priuilegijs clericorum.

¶ De exemptionibus

¶ De carceribus

¶ De alimentis

Pro dioniſio roce.

¶ Excellentiſſimi vtriuſqꝫ iuris doctoris egregij domini bernardi laurenti primi preſidentis in ſuprema parlamenti curia Tholoſe eximij Caſus in quibus iudex ſecularis poteſt manus in perſonas clericorum ſine metu excommunicationis imponere incipiunt feliciter.

Quoniam frequenter intueor modernis tēporibus clericos capi diſtringi ⁊ plerumqꝫ iudicari a temporalibus iudicibus ſiue magiſtratus: igitur vigilanti ſtudio inueſtigare curaui totis pro viribꝰ an ⁊ quādo hoc ſit eis licitū ſcilicet laycis imponere manꝰ in perſonas clericorum ſine metu excommunicationis atqꝫ offenſa diuini iudicij.

¶ Primitus eſt preſupponendum ꝙ iuriſditiones ſunt diſtincte in autē quo. opor. epi. et. cle. colla. i. circa principium iuncto. c. nouit de iudi. extra cum concor. Juriſditio tamen eccleſiaſtica maior eſt et excellentior temporali in. c. ſolite de maio. et obedi. Ideo dicit imperator ꝙ leges non dedignantur ſacros canones imitari in auten. vt clerici apud proprij. epi. §. pe. colla vi. iuncto. c. clerici de iudi. ⁊. c. cum ſecundū de. ſecum. nup. Qua de re vna iuriſditio nō debet aliam impedire. vt in dicto. c nouit. de iudi. iuncta. l. conſulta diualia. C. de teſta. imo potius vna aliam iuuare debet vt. xxiij. q. ij. dominus iūcta. l. fi. circa pn. de re. milita ij. xij. C. Et ibi de hoc per. Lucaz de penna. De quo etiam egregie loquitur Guill. de monte laudano in. c. i. circa finem de fo. cope. in clemen. ⁊ eſt

tas ꝙ vituperetur veritas. qđ eſt tenaci animo com-
mendendum et perpetuo menti tenendum. Omnia ta-
men ſubmittendo correctioni et determinationi ſacre
matris eccleſie. Nam ſicut errare vel minus ſapere
cõmunis eſt infirmitas. Sic et errore perſiſtere preci-
puum eſt horrendi iniquitatis deo gratias.
¶ Bernardus Laurenti vtriuſqȝ iuris doctor.

¶ Incipit breuis ſcriptura ſuper preuilegijs et imi-
nuitationibus clericorum per dominum: Bonicontti-
um natum domini. Johannis andree.

Quia propter tranſgreſſionem et violatio-
nem priuilegiorum et imminuitatum per ca-
nones clericis conceſſarum nonnulli et po-
tiſſime iuriſdictioni ſeculari preſidentes. ac
etiam pedagiorum et gauidagiorum exactionibus
inſiſtentes ⁊ impoſitionibus collectis ſeu talijs agra-
uantes eaſdem canonicas ſententias ſiue penas ip-
ſo iure incurrere dignoſcuntur qui graue animarum
ſuarum noſcitur periculum redundare. Ea propter
cupiens ego. Bonicontius natus viri venerabilis do-
mini Johannis andree decretorum doctoris: Bono-
nie ciuis. vt per huius compendioſi tractatus latio-
nem de his cerciorari effecti ab huiuſmodi animab9
abſtineant pericula plurima parentibus. breuē cir-
ca huiuſmodi materie ꝯpilationē ſcripturam forma-
re cõcepi. ¶ In qua hũc ordinē ſeruabo quia primo
diſtinguā duos ordines clericorū. Circa primū ipſo-
rum ponens eorū priuilegia et caſus in quibus priui-
legia perdunt. Circa ſcđm vero tractabo de tribus
priuilegijs clericorū principalibus. de ipſis tria mē-

ticum.| Secundus quando communiter pro clerico habetur.

¶ Tertiꝰ qn̄ deprehenditur ĩ habitu clericali his q̄ ꝑus nō habebatur ꝓ clerico. q: cū id cū qđ libet p̄dictorum casum ſint tituli ꝑ canone ſit remittēdꝰ multo fortius ſi ipſorum trium aliquo concurrente vltra id talē exibeat literam per quod dicit dubium ſolum in ꝑrio caſu remanere: ſcꝫ qn̄ ꝑus habebat̄ ꝓ layco dep̄hensus fuit in habitu clericali vel laycali nō curo Ex hoc quarto caſu dicit Guil. nō ꝓcedere cū ꝑ ipſā decretalē ſi iudex laycꝰ hoc caſu debeat de titulo clericali fidē facere dicit ꝙ talis littera non ſufficit ⁊ hoc inducit preſumptio contra ipſuꝫ ſurgens ex relatiōe habitus laycalis p̄cedentis ⁊ dicit hec habere locuꝫ etiam ſi ad ſuam defenſionem litteram producat et ꝙ talis littera etiam nedū executoria vel ad lites ipetrata. ſꝫ etiā nec beneficialis ĩ qua ipe clericꝰ nominetur ſufficiat dicit probare ꝑ decretalē ex lr̄is de tranſacti. Nā ſi littere ad bn̄ficiū ĩpetrate ſint ſurreptice eo nō exiſte clerico ſatis patet ꝙ clericatꝰ ꝑ tales litteras nō ꝓbat̄ cū talis lr̄a poſſit de facto ꝑ non clericum ĩpetrari. Curioſus de hoc videre poſſet ꝑ eū in nouella ſuꝑ regula non licet actori. de. reg. iu. lib. vi.

¶ Tractatus. dn̄i. Boni concẏ. de ꝑuilegijs ⁊ immunitatibus clericorum finit feliciter.

Sequūt̄ q̄dā aduiſamēta ĩ fauorē exēptionū ꝯſeruādaꝝ fctā q̄ alias rite facte ſūt cū paucis allegatiōibꝰ

PRimo ſciendum ꝙ vtroqꝫ iure in omnibus rite ⁊ legittime ordinato etiam in legibus ciuilibus et canonicis. generalibus et priuatis duo precipue ſunt ponderanda ſcilicꝫ auctoritas ⁊ cauſa ſiue ratio

biteris et q̄buiſcūq₃ precipient. q̄ nō veniāt ad ſyno-
dum ſ₃ tradāt ei pecunias quas expēſuri eſſent in eū
do ſtādo et veniēdo. et ipſos nuncios preſertim mit-
tunt ad loca diſtantia et ſic pecunias recipiunt; de ſan
guinibus ſiue peccatis.

¶ Item ex his abuſibus p̄ſbiteri remanēt i docti im
puniti de ꝯmiſſis cum ſpe futura maleficia ꝯmittēdi
ꝓpter facilitatē venie optēte ⁊ ſpē futur e obtinende
cum facilitas venie itētiuū tribuat delinquēdi i. capit
vt clericorū mores. de. vi apoſtolice q̄d iuriſditō que
remāſit epis ſaltē pluribus eis ſufferat. et q̄ ſedes
apoſtolica a qua hmōi iuriſditōes deſcēderunt illas
ſibi reſeruaret per electiſſios viros quandiu bene re-
gerent exercēdas. Et qua icito peruerſe i ſuo officio
verſaretur vl' iutiles reperirētur ab illo officio reuo
carentur ſi moniti non reſpiſcerent.

¶ Epi eñ ſi peruerſe agant nō ſic poſſūt reuoca
ri cum ſint intitulati ⁊ perpetui ⁊ i magna dignitate coſ
die conſtituti remaneret autem episcopis exercitium
eorum que ſunt ordinis.

Si expedire videretur ea que ſunt iuriſditiōis foro i
penitentiali ſolum iuriſditō autem contencioſa rege
retur vt eſt dictu₃ per probos et electos viros aucto
ritate pape procedentes.

¶ Libellus exemptionum finit feliciter.

¶ Incipit breue opuſculū de carceribus editū
per dominum. Baldum de peruſio.

tare debet de bonis creditoris ſubſtātari facit ad hoc optimus textus. xvi. q. vi. de lapſis. & glo. dicat ꝙ rector carceris prouidebit. xvij. q. iiij. definitionē. et vide qđ notat. Jo. an. in. c. ex reſcripto. de iureiu. Johā de ymola dicit ꝙ creditor tenetur ipſum alere in carceribus. et iſtud tenet glo. in. l. fi. ſuper verbo agnoſcere. C. de. ero. mili. an. li. xij. Jſtud tenet dominus. Ray. in l. iudices. Co. de. epi. audi. Et querit hic dominus. Jo. de. ymola. quid ſi aliquis incarceretur ꝓ debito deſcendente termino alias pendente an debeat relaxari ſi preſtet cautionem. ſatiſfaciendi. glo. dicit ꝙ ſic. in. c nuper allegato.

Et hec ſufficiant.

Explicit opuſculum de carceribus editū per dominum. Bal. de peruſio.

Jncipit tractatus de alimentis editus per dñm. Bar. legum doctorem.

¶ Quero vtrum tutor teneatur alere vxorē ⁊ matrē pupilli egētis ter. eſt ꝙ ſic i. l. i. poſt pͥncipiū. ff. ꝺ tute.

¶ Quero vltra tutor eſt pauper nec habet vnde ſe alat vtrum debeat ali de bonis ipſius pupilli dico ꝙ ſic in. l. i. §. ſi pupillus. ff. de tute.

¶ Quero an alimēta ſint preſtāda de pecunia dedu cta ex venditione rerum aut ex fructibus earum: dic ꝙ ex fructibus debentur alimenta ⁊ ex redditibus vt lege. iij. §. modum. ff. vbi pupil. edu. ꝺbe. ⁊ l. iperator in fi. ff. ad trebel.

¶ Sed peto de vno teſtator reliqͩ alimenta aliqui bus pupillis vſq3quo perueniſſet ad pubertatem ad quod temp⁹ eſſent preſtanda alimenta dico ꝙ de hoc eſt caſus in. l. in cla. ff. eo. ti. et de hoc ibi plene tracta ut materiam hanc.

¶ Explicit tractatus de alimentis impreſſ⁹ per Anthonium Bonnemere Pro Dyoniſio Roce commorantem in vico ſācti iacobi ad interſignium ſācti martini Anno dñi milleſimo. ccccc. ix. die vero. xxi. menſis Octobris.

VIENT APOINT
QVI PEVT ATTENDRE
DENIS ROCE
ALAVENTVRE TOVT